

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 152/13

Luksemburg, 28 listopada 2013 r.

Wyrok w sprawie C-576/11
Komisja / Luksemburg

**Luksemburg został obciążony sankcjami finansowymi za niewykonanie wyroku
Trybunału z 2006 r. stwierdzającego nieprawidłową transpozycję dyrektywy
dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych**

Trybunał nałożył ryczałt w wysokości 2 mln EUR i okresową karę pieniężną w wysokości 2 800 EUR za każdy dzień zwłoki we wdrażaniu środków koniecznych do zastosowania się do pierwszego wyroku z 2006 r., aż do chwili pełnego wykonania drugiego wyroku, wydanego w dniu dzisiejszym

Przedmiotem dyrektywy z 1991 r.¹ dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych jest zbieranie, oczyszczanie i odprowadzanie ścieków z niektórych sektorów przemysłu. Ma ona na celu ochronę środowiska przed niekorzystnymi skutkami odprowadzania tych ścieków. W dyrektywie tej w szczególności zobowiązano państwa członkowskie do określenia obszarów wrażliwych, w terminie do dnia 31 grudnia 1998 r., zgodnie z ustalonymi kryteriami.² Ponadto państwa członkowskie zobowiązane są do zapewnienia, że ścieki komunalne odprowadzane do systemów zbierania, przed odprowadzeniem do obszarów wrażliwych, poddawane są bardziej rygorystycznemu oczyszczaniu niż w przypadku obszarów mniej wrażliwych, najpóźniej do dnia 31 grudnia 1998 r., w odniesieniu do wszystkich zrzutów z aglomeracji o „równoważnej liczbie mieszkańców” (RLM, jednostka miary średniego ładunku organicznego ulegającego biodegradacji)³ wynoszącej ponad 10 000. Jednakże warunki te mogą nie mieć zastosowania do obszarów wrażliwych, w przypadkach gdy można wykazać, że minimalne zmniejszenie całkowitego ładunku ścieków doprowadzanych do wszystkich oczyszczalni ścieków komunalnych na tym obszarze wynosi co najmniej 75% w odniesieniu do fosforu ogólnego i co najmniej 75% w odniesieniu do azotu ogólnego.

W 2005 r. Komisja wniosła do Trybunału Sprawiedliwości pierwszą skargę o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko Luksemburgowi, ze względu na nieprawidłową transpozycję wspomnianej dyrektywy⁴.

W pierwszym wyroku wydanym w 2006 r.⁵ Trybunał stwierdził, że Luksemburg, który określił całe terytorium Wielkiego Księstwa jako obszar wrażliwy, nie jest w stanie udowodnić, że wyniki ośmiu z jedenastu aglomeracji o RLM wyższej niż 10 000 są zgodne z dyrektywą. Nie będąc w stanie wykazać, że minimalne zmniejszenie całkowitego ładunku ścieków doprowadzanych do kilku oczyszczalni ścieków wynosi co najmniej 75% w odniesieniu do azotu ogólnego, Luksemburg uchybił zobowiązaniom, jakie na nim ciążyą na mocy dyrektywy.

W 2011 r., uznawszy, że Luksemburg w dalszym ciągu nie wykonał wyroku z 2006 r., gdyż sześć oczyszczalni ścieków obsługujących aglomeracje o RLM przekraczającej 10 000 wciąż nie spełnia wymogów ustanowionych dyrektywą, Komisja wniosła drugą skargę o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Instytucja ta zwróciła się do Trybunału o nałożenie na

¹ Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. L 135, s. 40).

² Załącznik II do wskazanej dyrektywy.

³ We wskazanej dyrektywie zdefiniowano RLM jako „ładunek organiczny ulegający biodegradacji, wyrażony pięciodobowym biochemicznym zapotrzebowaniem tlenu (BZT5), w ilości 60 g tlenu na dzień”

⁴ Artykuł 5 ust. 4 ww. dyrektywy.

⁵ Wyrok Trybunału z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie [C-452/05](#), Komisja przeciwko Luksemburgowi.

Luksemburg obowiązku zapłaty okresowej kary pieniężnej w wysokości 11 340 EUR za każdy dzień zwłoki, począwszy od dnia dzisiejszego, tj. dnia ogłoszenia niniejszego wyroku, do dnia, w którym zostanie wykonany pierwszy wyrok z 2006 r., oraz dziennej stawki ryczałtu w wysokości 1248 EUR, licząc od dnia ogłoszenia pierwszego wyroku (czyli od dnia 23 listopada 2006 r.) do dnia ogłoszenia wyroku w niniejszej sprawie albo do dnia, w którym pierwszy wyrok zostanie wykonany, jeżeli nastąpi to wcześniej.

W wydanym dzisiaj wyroku Trybunał stwierdził, że skoro Luksemburg przyznał, iż nie dostosował się do wymogów określonych w wyroku z 2006 r. co najmniej w odniesieniu do dwóch oczyszczalni ścieków (Beggen i Bleesbruck), to bezsporne jest, że do dnia 28 sierpnia 2010 r. (czyli w terminie wyznaczonym przez Komisję w dodatkowym wezwaniu do usunięcia uchybienia) Luksemburg nie podjął wszystkich środków niezbędnych do pełnego wykonania zobowiązań wynikających z pierwszego wyroku Trybunału. Luksemburg uchybił zatem zobowiązaniom, jakie ciąży na nim na mocy prawa Unii.

W konsekwencji **Luksemburg został zobowiązany do zapłaty ryczałtu w wysokości 2 mln EUR.**

Trybunał przypomniał, że zasądzanie zapłaty takiej kary opiera się zasadniczo na ocenie skutków niewykonania zobowiązań danego państwa członkowskiego dla interesów prywatnych i interesu publicznego, w szczególności gdy uchybienie trwało przez długi czas od chwili wydania stwierdzającego je wyroku.

Jednakże w przypadku realizacji na szeroką skalę projektów infrastrukturalnych, takich jak projekty omawiane w niniejszej sprawie, złożoność, koszt i czas realizacji tych projektów przez dane państwo członkowskie powinny być brane pod uwagę zarówno przy ocenie konieczności nałożenia ryczałtu, jak i przy ustalaniu jego kwoty. Tymczasem z akt sprawy wynika, że Luksemburg podejmuje znaczne wysiłki i realizuje istotne inwestycje w celu wykonania pierwszego wyroku z 2006 r. Komisja wskazała ponadto, że do dnia dzisiejszego liczba aglomeracji, które nie spełniają wymogów dyrektywy, została zmniejszona do sześciu aglomeracji (Beggen, Bleesbruck, Bonnevoie, Hespérange, Mersch i Übersyren⁶) na dwanaście istniejących. Podkreśliwszy, że ów wysiłek inwestycyjny jest niezaprzeczalny, Trybunał zaznaczył jednak, że uznając całe swoje terytorium za „obszar wrażliwy” Luksemburg potwierdził konieczność większej ochrony środowiska naturalnego na swoim terytorium, uznając, że masy wód powierzchniowych zostały już dotknięte lub mogą wkrótce zostać dotknięte zjawiskiem eutrofizacji. Tymczasem brak oczyszczania ścieków komunalnych poważnie narusza stan środowiska naturalnego.

Trybunał podkreślił również, że należy wskazać, iż uchybienie stwierdzone w pierwszym wyroku z 2006 r. trwało prawie siedem lat, a zatem bardzo długo, nawet jeśli trzeba przyznać, że zadania podlegające realizacji wymagały znacznego okresu obejmującego wiele lat i że stopień wykonania tego wyroku winien zostać uznany za zaawansowany (w odniesieniu do oczyszczalni ścieków w Bonnevoie, Hespérange, Mersch i Übersyren).

Jeżeli uchybienie stwierdzone w pierwszym wyroku z 2006 r. będzie trwało w dniu 28 listopada 2013 r., czyli w dniu ogłoszenia niniejszego wyroku, Luksemburg będzie ponadto zobowiązany do zapłacenia okresowej kary pieniężnej w wysokości 2 800 EUR za każdy dzień zwłoki, od wskazanej daty do dnia wykonania wyroku z 2006 r. Trybunał przypomniał, że nałożenie okresowej kary pieniężnej stanowi odpowiedni środek finansowy do zapewnienia pełnego wykonania wyroku.

Kryteriami, które należy uwzględnić, by zapewnić, że okresowa kara pieniężna wywrze odpowiedni nacisk, wymuszając jednolite i skuteczne stosowanie prawa Unii, są co do zasady czas trwania naruszenia, jego waga oraz możliwości finansowe danego państwa członkowskiego. Stosując te kryteria należy wziąć pod uwagę w szczególności skutki niewykonania wyroku dla odpowiednich

⁶ W szczególności w odniesieniu do oczyszczalni ścieków w Übersyren, do której trafiają ścieki z portu lotniczego w Luksemburgu, rząd tego państwa wyjaśnił, że wyjątkowo obfite opady śniegu w grudniu 2010 r. były przyczyną nadzwyczajnego przekroczenia wartości dla tego miesiąca, ze względu na ilość produktów (w szczególności glikolu) zastosowanych do udroźniania pasów startowych, dróg kołowania i płyt lotniskowych, a także do odladzania samolotów przed startem.

interesów publicznych i prywatnych oraz to, jak pilne jest zastosowanie się przez państwo członkowskie do jego zobowiązań.

W niniejszej sprawie, o ile prawdą jest, że – jak twierdzi Luksemburg – ilość zrzutów, w odniesieniu do których RLM nie jest zgodna z wymogami dyrektywy, rzeczywiście uległa w tym państwie zmniejszeniu w 2011 r., co oznacza, że stopa niezgodności (wyrażona w RLM) uległa zmniejszeniu z 64% do 21%, o tyle należy mimo wszystko wziąć pod uwagę okoliczności obciążające stwierdzone przez Komisję, a mianowicie czas trwania naruszenia (wynoszący prawie siedem lat) oraz uznanie całego terytorium państwa za „obszar wrażliwy”. Kwalifikacja ta prowadzi do wniosku, że przynajmniej od 1999 r. Luksemburg musiał mieć świadomość konieczności wykonania prac umożliwiających dostosowanie swych oczyszczalni ścieków do wymogów prawa Unii.

UWAGA : Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku. Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793